

Katsaus Kasvun tuen historiaan (osa 2)

Eduskunnan rahoituspäätös vakiinnutti Kasvun tuen toiminnan ja laajensi Iltan toimintaa uusilla toimintalinjoilla. Kasvun tuessa uusia avauksia olivat esimerkiksi Kasvun tuki -aikakauslehti ja koulutus, josta tuli osa Helsingin yliopiston sote-maisteriohjelmaa. Tulevaisuus nähdään valoisana: Kasvun tuen asiantuntemukselle on tarvetta enemmän kuin koskaan.

Eduskunta teki joulukuussa 2017 päätöksen lahjoituksesta, joka turvasi Iltan ja Kasvun tuen toiminnan.

”Kaikkien eduskuntaryhmien yhteisellä päätöksellä eduskunta päätti juhlistaa satavuotiasta itsenäistä Suomea tukemalla lasten hyvinvointia ja yhdenvertaista kehitystä. Tuki kohdistettiin Iltalle, koska sen tehtävänä on vaikuttaa lasten aseman kohenemiseen kehittämällä ja ylläpitämällä tätä tavoitetta tukevia hyviä toimintoja. Tieteelliseen näyttöön pohjautuvan vanhemmuuden tuen edistämistyöllä ja alan toimijoita verkostoimalla säätiö on luonut Suomeen uutta osaamista ja osoittanut näin toimintansa tarpeellisuuden lasten syrjäytymisen ehkäisyssä ja eriarvoisuuden vähentämisessä.” (Lakialoite LA782017 vp)

Kasvun tukea koko kymmenvuotisen historiansa aikana luotsanneen, elokuussa 2024 Helsingin yliopiston alaisen Svenska social- och kommunal högskolanin rehtoriksi siirtynyt **Petra Kouvonon** toteaa, että Eduskunnan päätös oli tärkeä ponnahduslauta Kasvun tuen toiminnassa.

Kouvonon oli työskennellyt Iltassa aiemmin samanaikaisesti asiamiehenä ja ohjelmajohtajana, mutta nyt hänestä tuli säätiön kehitysjohtaja. Arvopapereina saatu lahjoitus muutti Petra Kouvonon työnkuvaa merkittävästi.

– Koko Iltla muuttui. Piti ruveta rakentamaan aivan erityyppisiä rakenteita, kuin mitä meillä oli ollut aiemmin, tarvittiin esimerkiksi varainhoidon ammattilaisia, Kouvonon kertoo.

”Piti ruveta rakentamaan aivan erityyppisiä rakenteita, kuin mitä meillä oli ollut aiemmin.”

Säätiölle laadittiin myös uudet säännöt, jotka ovat kuitenkin melko väljät ja mahdollistavat monenlaista toimintaa. Työn ydin ei kuitenkaan muuttunut.

– Mitään vallankumousta siinä ei tapahtunut, koska mallit toiminnalle oli luotu jo aiemmin, mutta se oli hetki, joka vakiinnutti mahdollisuuden pysyvään toimintaan, sanoo Kasvun tuen ohjausryhmässä toiminut ja nykyisen tieteellisen toimituskunnan jäsen **Jorma Komulainen**.

Komulainen näkee rahoituksen merkityksen ratkaisevana Kasvun tuelle.

– Kyllähän rahoituspohjan saaminen on pitkäjänteiselle työlle ihan välttämätöntä. Tokkopa Kasvun tukea ainakaan nykyisessä laajuudessa olisi olemassa, jos Iltla ei rahoitusta olisi saanut, Komulainen toteaa.

Rahoituksen saamisen jälkeinen aika olikin Kasvun tuelle toiminnan vakiintumisen aikaa, kun tiedettiin, että toiminta tulee olemaan mahdollista myös tulevaisuudessa.

UUSIA TOIMINTALINJOJA KASVUN TUEN RINNALLE

Vaikka Kasvun tuen toiminta säilyi ennallaan, tapahtui rahoituspäätöksen jälkeisinä vuosina muita muutoksia: Iltan toiminta laajeni nopeasti: säätiöön palkattiin toimitusjohtaja 2019, ja Iltassa aloitti uusia toimintalinjoja.

– Haluttiin selvästi laajentaa toimenkuvaa, että siinä olisi muuta kuin vain vaikuttavien menetelmien arviointia ja implementointia, Petra Kouvonon kertoo.

– Se oli tietenkin iso muutos: organisaatio kasvoi ja toimintakenttä kasvoi.

Lapinlahden sairaalassa sijainnut toimitila kävi pieneksi ja Iltla muutti Ruoholahteen. Etäisyyden perusteella muutos oli pieni, mutta ympäristöllisesti suuri: historian ja luonnon keskeltä toimistokolossiin liikenteen keskelle.

KASVUN TUKI -AIKAKAUSLEHDellä LAAJEMPAA TIETOPOHJAA

Kasvun tuen nykyinen kehitysjohtaja **Marjo Kurki** aloitti Iltassa 2019 menetelmäarvioinnin tieteellisenä päätoimittajana. Kuten koko menetelmäarvioinnin myös Kasvun tuki -aikakauslehden esikuvana oli norjalaisten vastaava tietolähde Ungsinn. Kurki vieraili Tromssan yliopistossa tutustumassa arviointijärjestelmään loppuvuodesta 2019. Kasvun tuen menetelmäarviointia kehitettiin vastaamaan Ungsinnin järjestelmää.

– Koko Kasvun tuen kehittäminen perustuu pohjoismaiseen yhteistyöhön ja erityisesti läheiseen yhteistyöhön Ungsinnin toimituksen kanssa, Kurki sanoo.

Uusia suuntaviivoja Iltan toiminnassa oli myös Kasvun tuki -aikakauslehti. Kurki oli perustamassa 2021 alun perin menetelmäarvioiden julkaisukanavaksi tarkoitettua lehteä ja toimi sen päätoimittajana ensimmäiset vuodet.

Jorma Komulainen kuului Kasvun tuen ohjausryhmään, kun lehti perustettiin.

– Se nähtiin erittäin hyvänä ideana, en muista, että vastustusta olisi ollut. Keskusteluja toki käytiin esimerkiksi formaatista, sisällöstä ja julkaisuaitiheydestä, Komulainen kertoo.

Ungsinn oli muuttanut menetelmäportaalin aikakauslehden muotoon jo aiemmin. Kasvun tuki -lehdessä on pelkästään menetelmäkatsauksia, kun taas Kasvun tuki -lehti on sisällöltään laajempi.

– Itlassa toivottiin lehteä, joka rakentaisi suomenkielisillä artikkeleilla tietopohjaa lapsipoliittiselle kentälle, Kurki kertoo.

– Näin Kasvun tuki -lehden aihealueesta tuli laajempi kuin pelkät menetelmäarvioinnit.

Lehden perustaminen ja toimittaminen on laajentanut myös toimituksen osaamista.

– Lehden työryhmässä on karttunut valtava osaaminen tieteellisen lehden tekemisestä, esimerkiksi kun on luotu vertaisarviointijärjestelmät, Kurki sanoo ja kiittelee toimituskuntaa, joka on ollut apuna eri vaiheissa.

MENETELMÄOSAAMISTA TULEVILLE JOHTAJILLE

Petra Kouvoson mukaan Kasvun tuki -lehti oli alkusysäys muillekin uudelle toiminnalle Kasvun tuessa.

– Lehti oli uusi ja vähän erilainen avaus Kasvun tuessa, ja sen myötä tulivat esimerkiksi implementointiopas ja -koulutus.

Koulutuksen kohdentaminen ei ollut helppoa, koska soteuudistus oli vasta tekeillä ja ei ollut vielä mahdollista tavoittaa tulevia hyvinvointialueita.

– Perusajatuksena kuitenkin oli, että tuleville hyvinvointialueille saataisiin ymmärrystä siitä, miten vaikuttavia menetelmiä pitäisi valita ja ottaa käyttöön, Kouvonon sanoo.

”Yhä enemmän vaikuttavuus vaikuttaa siihen, miten menetelmiä otetaan käyttöön, miten niitä arvioidaan, valitaan ja ylläpidetään.”

Helsingin yliopisto kiinnostui koulutuksesta, ja ”Vaikuttavat menetelmät ja toimintamallit tutkimusperustaisessa päätöksenteossa” -kurssi tuli osaksi yliopiston sosiaali- ja terveystutkimuksen ja -johtamisen maisteriohjelmaa.

– Koulutus on todella tärkeä: siellä on tulevia johtajia, jotka tarvitsevat ymmärrystä siitä, että mitä menetelmillä voidaan saada aikaiseksi palvelujärjestelmässä, Kouvonon kuvailee.

Myös Jorma Komulainen näkee implementointityön tärkeänä osana Kasvun tukea.

– Tahojen, jotka tekevät menetelmäarvioiteja, on tehtävä töitä myös implementoinnin eteen ansaitakseen olemassaolonsa, vaikka eivät olekaan itse organisaatioita, jotka käyttävät menetelmiä. Ja on tärkeää tehdä sitä yhteistyössä menetelmiä käyttävien tahojen kanssa.

KIRJOITTAJA:

RIIKKA KOTIRANTA
Kasvun tuki -lehden
toimitussihteeri
Itla

JORMA KOMULAINEN
asiantuntijalääkäri
LT, dosentti
Suomalainen Lääkäri-seura Duodecim
Kasvun tuen tieteellisen
toimituskunnan jäsen

PETRA KOUVONEN
rehtori, VTT
Svenska social- och
kommunalhögskolan

MARJO KURKI
kehitysjohtaja, TtT
Itla

KASVUN TUEN MOMENTUM ON NYT

Haastateltavat katsovat, että Kasvun tuen momentum on juuri nyt. Marjo Kurki, Petra Kouvonon ja Jorma Komulainen tuovat esiin Kasvun tuen asiantuntemusalueisiin liittyviä, valtakunnallisesti käynnissä olevia uudistuksia, kuten hallitusohjelmassa olevan palvelureformin eli sosiaali- ja terveyspalveluiden sisällöllisen ja toimintatapojen uudistamisen sekä terapiatakuu-lakialoitteen ja siihen liittyvän Terveydenhuollon palveluvalikoimaneuvoston (Palko) valmisteleman suosituksen lasten ja nuorten psykososiaalisista menetelmistä. Eikä kaukana ole vielä sosiaali- ja terveydenhuollon uudistukseen, jonka seurauksena hyvinvointialueet syntyivät.

– Meillä on paljon tarjota tähän työhön, ja meitä on jo kuultu monessa asiassa, Kurki kertoo.

Kouvonon näkee, että myös vuonna 2023 alkanut ja vuoteen 2025 asti jatkuva Kansallinen implementointi lasten ja nuorten kasvun tueksi -hanke eli KI-hanke on yksi osoitus siitä, että Kasvun tuessa ollaan ajan hermolla. Hanketta rahoittaa sosiaali- ja terveysministeriö.

– Hallitusohjelmassa ja lainsäädäntöuudistuksessa näkyy vaikuttavuusperusteinen ohjaus ja se, että yhä enemmän vaikuttavuus vaikuttaa siihen, miten menetelmiä otetaan käyttöön, miten niitä arvioidaan, valitaan ja ylläpidetään. Eli koko implementointiprosessi on tiedostettu, Kouvonon iloitsee.

”Kaikella menetelmien adaptointiin ja implementointiin liittyvällä työllä, jota viime vuosien aikana on tehty, on suuri kysyntä hyvinvointialueilla.”

KI-hankkeen myötä on mahdollista aidosti tukea hyvinvointialueita menetelmien valinnassa, ylläpidossa ja käytössä. Kurki katsoo, että kaikella menetelmien adaptointiin ja implementointiin liittyvällä työllä, jota viime vuosien aikana on tehty, on suuri kysyntä hyvinvointialueilla.

– Tiedolle, jota Kasvun tuessa tuotetaan, on valtavasti tarvetta tällä hetkellä. Eikä kyse ole pelkästään tiedon tarjoamisesta, vaan yhteiskehittämisestä ja vuoropuhelusta hyvinvointialueiden kanssa, Kurki sanoo.

– Näen Kasvun tuen tulevaisuuden valoisana, koska tämänkaltaiselle tutkimusperustaiselle tiedolle, työkaluille ja työskentelytavoille, joita olemme kehittäneet, on kysyntää tässä ajassa. ●

Historiikin ensimmäinen osa ilmestyi Kasvun tuki -lehden numerossa 1/2024.